

mærksom paa, hvorlidet denne Paragraph stemmer med det, der blev udtalt ved den 1ste Behandling af den høitærede Finantsminister og flere Medlemmer, at Lovudkastet ikke har befattet sig med Andet end Brændeviinsbeskatningen, navnlig ikke havde indladt sig paa Adkomsten til at brænde Brændeviin.

Da Ingen videre begjærede Ordet, gik man over til Afstemning, hvorved

Lovforslagets § 8:

Det i Forordn. af 1ste Februar 1797 § 359 indeholdte Forbud imod at forene Brændeviinsbrænderi med Rollebrug, Bageri, Meelhandel, Bryggeri, Stivelsesfabrikation og desl. bortfalder.

vedtoges eenstemmigt med 32 Stemmer.

Formanden: Vi gaae derpaa over til § 9, som med det dertil af Udvalget stillede Ændringsforslag, sættes under Forhandling.

Ordføreren: Udvalget maa betragte den Ændring, der er foreslaaet, mere som en Redaction, for at tydeliggjøre det egentlige Forhold, som her søges ordnet. Det er nemlig i § 9, saaledes som den i Lovforslaget lyder, ikke tydeligt, naar den Tid skal indtræde, da der skal skee Anmeldelse af Redskaberne og Indretningerne, som der skulle controlleres. Der er her kun talt om Anlæggelse, men man anseer det ikke for at være et passende Tidspunkt, før hvilket Anmeldelsen skal skee, naar Anlægget af Værket begynder; jeg troer, at det er rimeligere, at Anmeldelsen skal skee, naar Anlægget er færdigt og Værket kan tages i Brug, og, forinden det tages i Brug, bør Anmeldelsen i alt Fald være skeet. Udvalget seer altsaa, som sagt, ikke andet her end en Tydeliggjørelse af Paragraphens Mening, hvilket vi troe er opnaaet ved de Ord, som i Ændringsforslaget ere optagne.

Orsted: Ligesom jeg nylig bemærkede, at § 8 førte til den Tanke, at Loven ikke blot gik ud paa at bestemme Beskatningen af Brændeviin, men ogsaa befattede sig for endeel med Bettingelserne, hvorunder man maa brænde Brændeviin, saaledes synes § 9 efter sin Form at gaae ud fra den Forudsætning, at man ikke behøver nogen særlig Concession eller Borgerskab for at brænde Brændeviin. Men jeg maa dog fremdeles erkjende, at dette ikke

tydeligt ligger deri og Finantsministeren har ogsaa selv erklæret, at det ikke var Meningen, og i saa Fald maa jeg kun beklage, at man har indført denne store Forandring med Hensyn til Brændeviinsbeskatningen, uden at bringe det i det Næne om, hvorledes der i Fremtiden maatte forholdes med Adkomsten til at brænde Brændeviin. Det kan jo ikke paatvies, at Loven vil have til Følge, at Brænderierne ville udbrede sig overalt paa Landet, istedetfor at der hidtil kun er givet enkelte Bevillinger, og navnlig paa Østifterne saagodtsom ikke er givet nogen Bevilling til at brænde Brændeviin. Det er virkelig et Slags Livs spørgsmaal for adskillige Kjøbstæder, om Brænderier kunne drives frit paa Landet, eller om Kjøbstæderne i denne Henseende skulle beholde det Fortrin, de hidtil have havt, og navnlig troer jeg, at for adskillige sjællandske Kjøbstæder — ikke blot for de ubetydelige, men ogsaa de større Kjøbstæder — har Brændeviinsdriften været af stor Betydning. Jeg erkjender meget godt, at der ere betydelige Grunde, der tale for at gjøre Brænderierne mere tilgængelige for Landboerne, end de hidtil have været; men det forekommer mig, at det burde skee ved en directe Lovbestemmelse derom, hvorved man fra Kjøbstædernes Side fik Leilighed til at gjøre de Interesser gjældende, som ligge dem meget paa Hjerte. Det er vist nok, at Kjøbstæderne for Fremtiden komme i et uheldigt Forhold med Hensyn til denne Næring. De ikke alene tabe det Fortrin, de hidtil have havt, men, som det synes, ville idetmindste enkelte af dem endog staae fare for at tabe Udgangen dertil; thi Landmanden har jo med Hensyn til Brændeviinsdriften mange naturlige Fordele fremfor Kjøbstadsboerne, han har Materialet nærmere, han kan bruge de Folk, han ellers har Benyttelse for, m. m., og, naar han nu ogsaa faaer en uindskrænket Afsetningsret, naar ogsaa de Baand høves, der hidtil have hvilet paa de privilegerede Brænderier paa Landet, saa at Brændevinet maa indføres i Kjøbstæderne uden Afgift, saa bliver Landmandens Stilling i denne Henseende en begunstiget. Det kan jo være muligt, at det, naar Sagen bliver nyere drøftet, vil findes, at der er overveieende Grunde derfor; men det forekommer